

1

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

40 นาที · 🌐

รายการ 5 นาทีกับแพทย์ธรรมศาสตร์

ตอน "การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ที่มีอาการอ่อนแรงครึ่งซีก"

ในช่วงวิกฤตโควิดนี้นอกจากเห็นจากผู้ป่วยโควิดที่มีเป็นจำนวนมากแล้วก็ยังมีผู้ป่วยอีกไม่น้อย ที่ป่วยด้วยโรคอื่น ๆ หนึ่งในนั้นก็คือผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีภาวะอ่อนแรง วันนี้เราจะมาแนะนำแนวทางในการดูแลผู้ป่วย และฟื้นฟูกล้ามเนื้อเบื้องต้นให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองต่อที่บ้าน

รับชมได้ทาง..

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
THAMMASAT UNIVERSITY HOSPITAL

YOUTUBE.COM

รายการ 5 นาทีกับแพทย์ธรรมศาสตร์ ตอน "การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ที่มีอาการอ่อนแรงครึ่งซีก"

1

ถูกใจ

แชร์

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จำกัดคนที่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อโพสต์นี้ได้

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 500,000
Ad Rate: 1,800

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: จันทร์ 15 มกราคม 2567

ปีที่: - ฉบับที่: 27122

หน้า: 1(ซ้าย), 3

Col.Inch: 70.52 Ad Value: 126,936

PRValue (x3): 380,808

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สก๊อปหน้า1: 'มหันตภัย!' เชื่อมโยง 'โลกเดือดโรคตุ' รอต่อ...

สก๊อป หน้า 1 เดลินิวส์

'มหันตภัย!' เชื่อมโยง 'โลกเดือดโรคตุ' รอต่อคิว 'ระบาดอื้อ!'

อ่านต่อหน้า 3

สก๊อป หน้า 1 เดลินิวส์

• ต่อจากหน้า 1

66 การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ หรือ *Climate Change* ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการแพร่กระจายและเกิดโรคระบาดจากเชื้อโรคต่าง ๆ รวมถึงยังทำให้มีโรคที่โลกจะเผชิญกับโรคอุบัติซ้ำและโรคอุบัติใหม่ในอนาคตมากขึ้นเรื่อย ๆ...

พบความเป็นไปได้ว่า... "สภาวะโลกร้อน" ที่เกิดขึ้น "มีความเชื่อมโยงกับโรคติดต่อต่าง ๆ ที่แพร่ระบาด" เวลานี้ โดยศูนย์ควบคุมโรคติดต่อสหรัฐอเมริกา มีการออกมาให้ข้อมูลไว้ว่า... พบโรคติดต่อบางอย่างที่มีอุบัติการณ์เพิ่มขึ้นในสหรัฐ เช่น โรคไลม์ (Lyme Disease), โรคไข้สมองอักเสบจากเชื้อไวรัสเวสต์ไนล์ (West Nile Virus Disease), โรคไข้ริฟต์แวลลีย์ (Rift Valley Fever) อีกทั้งสิ่งที่น่าตกใจก็คือ มีการพบโรคเหล่านี้ระบาดในพื้นที่ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน!!

...นี่เป็น "สถานการณ์น่ากังวล" อันเป็น "ผลจากภาวะโลกรวน" ที่ทาง ศศ.ดร.พรพรรณ สอนเชื้อ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) สะท้อนไว้ผ่านบทความ "โลกรวนป่วนโรค : สำรวจความเชื่อมโยงระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับโรคระบาด" ที่มีการเผยแพร่ไว้ใน www.sdgmovement.com

'มหันตภัย!' เชื่อมโยง 'โลกเดือดโรคตุ' รอต่อคิว 'ระบาดอื้อ!'

ฉายภาพ "อีกผลกระทบอันตราย"... จาก "สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง" "ภาวะโลกรวน" นี้ "ปลูกโรคร้ายด้วย" ทั้งนี้ ในชุดข้อมูลบทความโดยอาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ มธ. ที่ทาง "ทีมสก๊อปเดลินิวส์" จะสะท้อนต่อไปวันนี้ ระบุไว้ว่า... ขณะนี้ "Climate Change" การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากส่งผลให้เกิดสภาวะโลกร้อน หรือสภาพอากาศรุนแรงที่ยากจะคาดเดาแล้ว ยังส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสรรพชีวิต ทั้งมนุษย์ สัตว์ สิ่งมีชีวิต รวมไปถึง "เชื้อโรค" ที่เป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กด้วย... ที่อาจจะเป็น อีกหนึ่งปัจจัยกระตุ้นที่สำคัญให้ "โรคร้ายระบาดซ้ำ" และ "มีโรคใหม่เกิดขึ้น"

"การแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่พบมากขึ้น และการที่มีโรคระบาดในพื้นที่ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยตรวจพบเจอมาก่อน อาจเป็นผลจากการที่ฤดูกาลต่าง ๆ ของโลกเปลี่ยนแปลงไป เช่น บางแห่งมีฤดูหนาวสั้นลง หรือมีฤดูร้อนที่ร้อนรุนแรงกว่าปกติ กรณีนี้อาจเป็นปัจจัยทำให้เชื้อโรคแพร่กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น" ...นี่เป็นกรณี "น่ากลัว"

ทาง ศศ.ดร.พรพรรณ สะท้อนไว้ต่อไปว่า... การสำรวจความเชื่อมโยงระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับโรคระบาด ได้

กรณี "โรคระบาดยุคโลกแปรปรวน" นอกจากนี้ ศศ.ดร.พรพรรณ ได้ระบุถึง "โรคระบาด" ที่มีความสัมพันธ์ "เชื่อมโยงกับภาวะโลกร้อน" ไว้ด้วยว่า... แบ่งเป็น

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 500,000
Ad Rate: 1,800

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: จันทร์ 15 มกราคม 2567

ปีที่: - ฉบับที่: 27122

หน้า: 1(ซ้าย), 3

Col.Inch: 70.52 Ad Value: 126,936

PRValue (x3): 380,808

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: สก๊อปหน้า1: 'มหันตภัย!'เชื่อมโยง 'โลกเดือดโรคคู่' รอต...

กลุ่มต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้คือ... โรคที่มีแมลงเป็นพาหะนำโรค (Vector-borne Disease) ได้แก่ ยุง เห็บ หมัด ที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น ไข้เลือดออก ชิคุนกุนยา ชิคา และมาลาเรีย, โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน (Zoonotic Disease) อาทิ โรคฝีดาษวานร(Monkeypox) ที่ก่อกำเนิดเป็นโรคอุบัติใหม่ในประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มระบาดเพิ่มต่อเนื่อง และโลกร้อนยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงถึง โรคที่เกิดจากเชื้อรา (Fungal Infection) และ โรคติดต่อจากอาหารและน้ำ อีกด้วย

นี่คือ "กลุ่มโรคที่สัมพันธ์กับโลกรวน"

และความสัมพันธ์ระหว่าง "โรคระบาด" กับภาวะ "โลกร้อน-โลกรวน" นี้ในชุดข้อมูลบทความดังกล่าวยังมีส่วนที่ระบุไว้ว่า... การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวน เช่น ร้อนขึ้น ฝนตกผิดฤดู ฤดูหนาวสั้นลง จึงส่งผลทำให้ แมลงหลาย ๆ ชนิด ยุง ขยายพันธุ์ได้ดียิ่งขึ้น และเชื้อโรคแพร่กระจายได้ดียิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้ เมื่อโลกร้อนขึ้นจึงส่งผลให้ เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี และยิ่งเติบโต-แพร่กระจายได้ดี ก็ มีโอกาสที่จะก่อโรคในมนุษย์ได้เพิ่มขึ้น

รวมถึง... การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลกกับปริมาณความชื้นของฝนที่ไม่เหมือนเดิม **ส่งผลต่อการแพร่กระจาย และความสามารถในการปรับตัวของเชื้อก่อโรคหลาย ๆ ชนิด** ในปัจจุบัน รวมถึงเชื้อก่อโรคที่มีอาหารเป็นสื่อ โดยอุณหภูมิที่สูงขึ้นทำให้แบคทีเรียที่ปนเปื้อนมาในอาหารมีการแบ่งตัวเพิ่มจำนวนได้รวดเร็วมากขึ้น ผลที่ตามมาคืออาหารเน่าเสียเร็วขึ้น

ทำให้ "ยิ่งเกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพ"

ทั้งนี้ สำหรับแนวทางรับมือ "กรณีปัญหาที่หนักแล้ว" กรณีนี้...

ทาง ผศ.ดร.พรพรรณ สอนเชื้อ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เสนอแนะไว้ในชุดข้อมูลบทความที่มีการเผยแพร่ทาง www.sdgmovement.com ว่า... การแก้ปัญหาและบรรเทาผลกระทบจากปัญหานี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างหลาย ๆ หน่วยงาน ทั้งเพื่อเฝ้าระวัง เพื่อช่วยกันแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนระวังตัวจากโรคระบาด รวมถึงเพื่อให้ประชาชนมีการ **เตรียมพร้อมรับมือโรคระบาดที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด!** ที่สำคัญอาจจำเป็นต้องบูรณาการการทำงานข้ามศาสตร์ หรือทำงานข้ามสาขาระหว่างกันให้มากขึ้น

"ยกตัวอย่างเช่นกรมควบคุมโรคร่วมมือกับกรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อให้นักอุตุนิยมวิทยารายงานพยากรณ์อากาศปริมาณน้ำฝน หรือการเกิดฝนตกนอกฤดูกาล เพื่อที่นักระบาดวิทยาจะได้คาดการณ์การระบาดของโรคใช้เลือดออกล้นหน้า เพื่อที่สถานพยาบาลจะได้เตรียมพร้อมรับมือผู้ป่วยได้ทันท่วงที" ...นี่เป็นตัวอย่างข้อเสนอแนะ

ก็หวังว่าไทยจะบูรณาการสู้ปัญหาได้ดี

สู้กรณี "โรคร้ายยุคโลกร้อน-โลกรวน"

ที่ "ทุกฝ่ายต้องร่วมสู้ให้ทันการ!!".

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/ประชาชน

วันที่: จันทร์ 15 มกราคม 2567

ปีที่: 47

ฉบับที่: 16745

หน้า: 9(เต็มหน้า)

Col.Inch: 214.94 Ad Value: 333,157

PRValue (x3): 999,471

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: ชวนสนทนาข้ามโลกหลายมิติ จริงที่สุด ถูกที่สุด วิचारณไม่ไต้?

ชวนสนทนาข้ามโลกหลายมิติ

จริงที่สุด ถูกที่สุด วิचारณไม่ไต้?

การถกเถียงของสังคมไทย ในวันที่แต่ละฝ่าย

ยืนยัน'ความรู้เฉพาะทาง'

รศ.ดร.ยุกติ มุกดาวิจิตร

อาจารย์คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ม.ธรรมศาสตร์

พมว่าเป็นเรื่องน่ายินดีที่สังคมไทยเรามาถึงจุดที่เกิดการถกเถียงกันระหว่างความรู้เฉพาะทาง ความเป็นจริง และความจริงที่สุดในที่สาธารณะ ไม่ใช่เรื่องธรรมดาเลยที่เรื่องใหญ่ๆ เหล่านี้กลายเป็นประเด็นสาธารณะอย่างเมื่อเร็วๆ นี้ที่มีสถาปนิกคนหนึ่งแสดงทรรศนะปกป้องสถาปนิก

ด้วยกันเอง ว่าหากใครที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่ได้ร่ำเรียนมาทางผังเมืองก็ไม่ควรมาวิจารณ์การจัดผังเมืองของนักผังเมืองอาชีพ

หรืออีกกรณีคือการถกเถียงกันระหว่างนักโหราศาสตร์กับนักพุทธศาสนา ถึงความน่าเชื่อถือหรือความมงายของโหราศาสตร์ แล้วแถมยังมีนักดาราศาสตร์มาตั้งคำถามต่อว่า หากจักรวาลเปลี่ยนไป โหราศาสตร์จะเป็นอย่างไร

นับว่าเป็นบรรยากาศของการถกเถียงสาธารณะที่เราไม่ได้เห็นกันบ่อยนักในสังคมไทย เพราะที่เห็นบ่อยกว่าคือการเอาจุมูกไปคอยสุดตมเรื่องชีวิตส่วนตัวของดารา ว่าใครจะจูบกับใคร ใครจะทักแชตใครด้วยอะไร อย่งไร

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/ประชาชน

วันที่: จันทร์ 15 มกราคม 2567

ปีที่: 47 ฉบับที่: 16745

Col.Inch: 214.94 Ad Value: 333,157

หัวข้อข่าว: ชวนสนทนาข้ามโลกหลายมิติ จริงที่สุด ถูกที่สุด วิจาร์ณไม่ได?

หน้า: 9(เต็มหน้า)

PRValue (x3): 999,471

ศิลปิน: สีสี่

ถึงอย่างนั้น การถกเถียงเรื่องความรู้ในสังคมไทยขณะนั้น จะเห็นว่าแต่ละฝ่ายต่างก็ยืนมั่นในความเชี่ยวชาญ ความรู้เฉพาะทางของตนเองทั้งสิ้น ต่างฝ่ายต่างยึดมั่นหรือมั่นใจเกินร้อยว่าความรู้ของตนเองจริงที่สุด ถูกที่สุด รู้ที่สุด

สิ่งที่เรายังไม่ค่อยเห็นคือ เราสงสัยในความรู้ของเราบ้างหรือไม่ เราสนใจข้อจำกัดของตนเองบ้างหรือไม่ นักโหราศาสตร์คำนวณความผิดพลาดของตนเองไว้บ้างหรือไม่ แล้วบอกหรือไม่ว่าโอกาสผิดพลาดมีเท่าไร นักพุทธศาสนาเห็นข้อบกพร่องในศาสนาอย่างไรบ้าง ทำไมศาสนาที่ก่อตั้งมานานมนานก็ยังมิได้ทำให้โลกดีขึ้นมาได้ แต่ศาสนากลับถูกเอาไปใช้หาประโยชน์ทางการเมืองและการค้า

นอกเหนือจากเนื้อหาทางวิชาการแล้ว ทักษะสองอย่างที่ผมเรียนรู้จากครูบาอาจารย์ฝรั่งคือ

ด้านหนึ่ง เราต้องไม่ใช่แค่กล้า แต่ต้องฝึกฝนที่จะวิพากษ์ ได้เถียงสงสัย และหากจำเป็นคือ ต้องหักล้างความเห็นต่างๆ ที่เราไม่เห็นด้วย ไม่ว่าเขาจะเป็นใครแม้แต่ครูบาอาจารย์เราเอง และไม่ว่าความสงสัยนั้นจะมาจากข้อมูลหรือหลักคิดใดๆ หรือแม้ว่าจะมาจากอคติของเราเองก็ตาม นั่นเพราะความสงสัยและการโต้เถียงเป็นบ่อเกิดของความรู้ใหม่

แต่อีกด้านที่ผมเรียนรู้จากครูฝรั่งมาคือ การสงสัยต่อตนเอง การทบทวนตนเอง การวิพากษ์ตนเอง ด้วยการมองหาข้อจำกัดของตนเองอยู่เสมอ

ข้อนี้บางทีครูบาอาจารย์ไทยกลับไม่ได้สอนกันนัก ครูไทยสอนให้ถ่อมตน แต่ไม่ได้สอนให้วิพากษ์ทบทวนตนเองมากนัก ส่วนหนึ่งคงเพราะครูไทยสอนให้เชื่อครูแล้วความรู้เราก็มาจากครู ก็เลยไม่ทั้งวิพากษ์ครู

และไม่ทบทวนตนเอง
พูดง่ายๆ คือ พัฒนาการความรู้ของฝรั่งไม่ได้มาจากการต่อยอดคนอื่นเท่านั้น แต่ยังมาจากการทบทวนตนเองเสมอด้วย ความรู้แบบฝรั่งทั้งในแง่ของเนื้อหาและวิธีการ จึงมาจากการถกเถียงกันและทบทวนตนเองกันเสมอ

และนั่นจึงทำให้ความรู้ฝรั่งมาจากการนำความรู้นอกเหนือจากที่ตนเองรู้ เข้ามาเสริมความรู้เดิม หรือแม้แต่หักล้างความรู้เดิมอยู่บ่อยๆ ยกตัวอย่างเช่น ศาสตร์ที่ผมศึกษาอย่างมานุษยวิทยา ซึ่งไม่ได้มีอายุยืนยาวเท่าโหราศาสตร์จีนหรือพุทธศาสนา ไม่ยืนยาวเท่าดาราศาสตร์และอายุสั้นกว่าสถาปัตยกรรม แต่มานุษยวิทยาทบทวนตนเองตลอดเวลาในระยะ 100 ปีเศษของสาขาวิชานี้ ที่เพิ่งเกิดขึ้นมาในโลกอุตสาหกรรมและจักรวรรดินิยม

เช่น ทศวรรษ 1890 มานุษยวิทยาเปลี่ยนวิธีการศึกษา จากการฝากคำถามให้นักเดินทางไปถามแทน ไปเป็นการเก็บข้อมูลในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลกด้วยตัวนักมานุษยวิทยาเอง เพื่อที่นักมานุษยวิทยาจะได้เรียนรู้ชีวิตคนอื่นด้วยตนเองใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ทศวรรษ 1970 นักมานุษยวิทยาตระหนักว่า ความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ส่วนหนึ่งมาจากการตีความให้ความหมายของนักมานุษยวิทยาร่วมกับผู้ที่ศึกษา ไม่น้อยไปกว่าการสังเกตแบบวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

ทศวรรษ 1990 นักมานุษยวิทยาสงสัยว่าวิธีการหาความรู้แบบวิทยาศาสตร์ที่สาขาวิชานี้อาศัยเป็นรากฐานนั้น ยึดมั่นในความรู้ของตนเองมากเกินไปหรือเปล่า อธิบายชีวิตคนอื่นด้วยอคติตนเองมากเกินไป

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/ประชาชน

วันที่: จันทร์ 15 มกราคม 2567

ปีที่: 47

ฉบับที่: 16745

หน้า: 9(เต็มหน้า)

Col.Inch: 214.94Ad Value: 333,157

PRValue (x3): 999,471

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: ชวนสนทนาข้ามโลกหลายมิติ จริงที่สุด ถูกที่สุด วิจารณ์ไม่ได้?

หรือเปล่า จนไม่สามารถก้าวไปเข้าใจโลกของคนอื่นที่มีรากฐานความคิด การมองโลก การอยู่กับโลก ต่างจากวิทยาศาสตร์ได้

อันที่จริงยังมีข้อถกเถียงอื่นๆ ในสาขาที่เองอีกมากมาย แต่ขอยกที่ชัดๆ เพียงเท่านี้ก่อน เพราะเรื่องที่ยากชวนให้คิดกันต่อคือ เรื่องการเอาความรู้ตนเองเป็นที่ตั้งแล้วลดค่าความรู้คนอื่นนี้แหละ

ข้อสงสัยใหญ่ข้อหนึ่ง เหมือนกับที่โลกวิชาการตะวันตกตั้งคำถามกันมาตั้งแต่หลังปฏิวัติอุตสาหกรรมแล้วว่า หากโลกพัฒนาขึ้น แล้วทำไมคนบางกลุ่มยังทุกซึกทุกยาบ อดอยาก หรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่วยให้ชีวิตคนดีขึ้น หรือทำลายล้างผู้คนกันแน่

คำถามของนักมานุษยวิทยาในกลุ่มหนึ่งในยุคสมัยปัจจุบันนี้คือ การที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไม่เพียงไม่สามารถแก้ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ที่มีมนุษย์คุกคามซูตริตเอาจากสิ่งแวดล้อม เสียจนเกิดภาวะ “โลกเดือด” อย่างในทุกวันนี้ได้

ในภาวะเช่นนี้ นักมานุษยวิทยาและนักธรณีวิทยาหลายคนเริ่มตั้ง

ข้อสังเกตว่า เราอาจจะกำลังเข้าสู่ยุคใหม่ทางธรณีวิทยา ที่มนุษย์ส่งผลเปลี่ยนแปลงพื้นโลก มากเสียยิ่งกว่าที่โลกเองเปลี่ยนแปลงไปเองทางกายภาพแล้วส่งผลต่อมนุษย์ ช้ำร้าย การเปลี่ยนแปลงนี้ยังเป็นการที่มนุษย์ก่อผลเสียร้ายแรงต่อโลกทางกายภาพ ทำให้เกิดคำเรียกยุคสมัยของโลกปัจจุบันว่า anthropocene ที่อาจแปลว่า “มนุษย์สมัย”

มีข้อถกเถียงอีกต่อมาว่า เราจะโทษมนุษย์ทุกคนได้เสียหรือ ในเมื่อมนุษย์บางส่วนของโลกเท่านั้นที่เป็นผู้ขับเคลื่อนธรรมชาติอย่างรุนแรง จึงเกิดข้อเสนอย่อยว่า เราอาจต้องเรียกว่ายุคนี้เป็น “ยุคทุนครองโลก” (capitalocene) เสียมากกว่าหรือเปล่า

การทบทวนตนเองของนักมานุษยวิทยานำไปสู่การปรับจุดยืนอย่างสำคัญ คือ การพยายามลดการเอามนุษย์เป็นศูนย์กลางของความรู้

คำอธิบายที่เดิมนักมานุษยวิทยาทำให้เหตุผลทางสังคม-วัฒนธรรม และการสร้างทางเลือกในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นแกนกลางของการเข้าใจกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ทั้งหมดนั้น กำลังต้องคิดกันใหม่

นั่นคือเกิดข้อเสนอนี้ใหม่ว่า อันที่จริงแล้ว สังคม วัฒนธรรม และปัจเจกภาพของมนุษย์นั้น เป็นเพียงหนึ่งในความเป็นไปได้ของการมีชีวิต ท่ามกลางพลังอำนาจนอกเหนือการควบคุมของมนุษย์มากมาย

การจะเข้าใจมนุษย์ได้ จึงยังต้องสนใจความเป็นไปได้อื่นๆ อันเกิดจากความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์และสิ่งไม่ใช่มนุษย์ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต นั่นคือต้องคำนึงถึงบทบาทที่สิ่งอื่นๆ ที่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ว่าสิ่งเหล่านั้นจะส่งผลต่อการเลือกและการไม่ได้เลือกกระทำของมนุษย์อย่างไรด้วย

ดังนั้น นอกจากปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว ความเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันที่เกิดขึ้นทั่ว

โลก ไม่ว่าจะเป็นโรคระบาด หรือการพลิกผันทางเทคโนโลยี ล้วนมีผลต่อมนุษย์อย่างที่เราจะไม่เอาใจใส่ต่อตัวตนอันเป็นเอกเทศของสิ่งที่มีเขมมนุษย์เหล่านี้ไม่ได้

ตั้งแต่ทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา นักมานุษยวิทยาจึงพยายามหาความสัมพันธ์ที่นอกเหนือจากมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเอง เช่น งานศึกษาจุลินทรีย์กับคน งานศึกษาเห็ดกับคน งานศึกษาการสื่อสารของสิ่งมีชีวิตอื่นกับคน งานศึกษาเทคโนโลยีกับคน

ตลอดจนการศึกษาการอยู่กับโลกในแบบที่แตกต่างไปจากแบบที่โลกวิทยาศาสตร์หลังปฏิวัติอุตสาหกรรมและจักรวรรดินิยมยึดถือ และเชื่อมั่น ไม่ว่าจะเป็นโลกแบบไสยศาสตร์

แบบใดๆ รวมทั้งไสยศาสตร์ของดวงดาวอย่างโหราศาสตร์ และศาสนา ตะวันออกแบบต่างๆ รวมทั้งศาสนาพุทธ

ความรู้เหล่านี้ไม่เพียงต้องไม่ถูกลดทอนให้กลายเป็นคำอธิบายเชิงเหตุเชิงผลแบบวิทยาศาสตร์ว่าเป็นความโง่งมมาย เป็นวิทยาศาสตร์ชั้นแรกเริ่ม หรือเป็นกุศโลบายในการสอนจริยธรรม แต่นักมานุษยวิทยารุ่นหลังๆ พยายามเข้าใจว่าหลักการคิดอะไรที่แตกต่างจากหลักความเข้าใจแบบวิทยาศาสตร์ ที่อคติแบบวิทยาศาสตร์เข้าไม่ถึง

ทั้งหมดนี้เพื่อค้นหาทางเลือกใหม่ๆ ในการอยู่ร่วมกับโลก ค้นหาความเข้าใจที่แตกต่างไปจากอคติแบบสมัยใหม่ หรือแม้แต่อคติแบบศาสนาใหญ่ๆ ของโลก

ในเมื่อโลกที่อยู่ภายใต้การนำของวิทยาศาสตร์และศาสนาใหญ่ๆ ของโลกปัจจุบันไม่สามารถหาทางออกให้กับโลกปัจจุบันได้ทั้งหมด ในเมื่อความรู้แบบนี้นั้นแหละที่ก่อปัญหาจนนำมสู่ภาวะโลกเดือดและการซูตริตทั้งคนและธรรมชาติตั้งในปัจจุบัน ทำไมเราจะไม่ลองเพื่อใจว่าความรู้และโลกวิถีแบบอื่นๆ จะเปิดแนวทางใหม่ๆ ให้กับเราได้

ในโลกที่ผู้คนอาศัยจุลินทรีย์มากกว่าจุลินทรีย์ ฟังเสียงธรรมชาติมากกว่าความรู้ของมนุษย์เอง ยอมรับบทบาทของข้าวของเครื่องใช้ไม่น้อยกว่าจิตวิญญาณและความเชื่อของมนุษย์ด้วยกันเอง อยู่กับสิ่งสารพัดไม่น้อยกว่าอยู่กับคนด้วยกันเอง อาจมีความรู้ที่พ้นจากยุคสมัยที่มนุษย์พัฒนาการทำร้ายโลกซุกซ่อนอยู่

นักพุทธศาสนาที่ใจกว้าง ย่อมรู้ว่าศาสนาพุทธไม่ใช่ทุกอย่างของชีวิตมนุษย์ นักโหราศาสตร์เองเขายอมรับว่าเขาทำอะไรได้แค่ไหน แต่ก็อย่าเข้าใจว่า เพียงความเก่าแก่ของศาสตร์จะเป็นความถูกต้อง นักดาราศาสตร์ก็อย่าลืมนึกว่าวิทยาศาสตร์ไม่ได้อยู่ได้ด้วยตนเองและยังมีส่วนในความเลวร้ายที่กระทำต่อโลกและผู้คนปัจจุบัน

ส่วนนักมานุษยวิทยาอย่างผม ก็จะต้องตรวจสอบตนเองต่อไปอย่างสม่ำเสมอจนอาจจะหมดหน้าทีไปสักวัน

มติชน
กรอบบ่าย

Matichon (Mid-Day)
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/สังคม

วันที่: อังคาร 16 มกราคม 2567

ปีที่: 47 ฉบับที่: 16746

หน้า: 6(บนซ้าย)

Col.Inch: 19.18 Ad Value: 29,729

PRValue (x3): 89,187

ศิลปิน: สีส

ภาพข่าว: เรียงคนมาเป็นข่าว: ฮาล์ฟมาราธอน

เรียงคน มาเป็นข่าว

ฮาล์ฟมาราธอน - ขาบุญศิลปิน ดรินุชกร นายกสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้บริหาร
แผนฟื้นฟูการบินไทย พร้อมด้วย กรรมการสมาคมฯ นำทีมลูกแม่โดม และทีม TG. ร่วมงานธรรมศาสตร์
อินเตอร์เนชั่นแนลฮาล์ฟมาราธอน ครั้งที่ 10 เพื่อส่งเสริมสุขภาพและการท่องเที่ยว มีผู้เข้าร่วมแข่งขัน
ทั้งชาวไทย และต่างชาติกว่า 4,000 คน ณ สะพานพระราม 8